

Анна Володимирівна Мартиненко – студентка II курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Надія Миколаївна Сапич** – доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ

Зменшення безробіття, а головне, – створення вільно обраної, продуктивної та повноцінної праці – саме на цю діяльність спрямована державна політика зайнятості в Україні. Загострення фінансово-економічної ситуації в нашій країні змушує активізувати дану політику.

Політика зайнятості базується на наступних принципах:

- 1) пріоритетності забезпечення повної, продуктивної та вільно обраної зайнятості в процесі реалізації активної соціально-економічної політики держави;
- 2) відповідальності держави за формування та реалізацію політики у сфері зайнятості населення;
- 3) забезпечення рівних можливостей населення у реалізації конституційного права на працю;
- 4) сприяння ефективному використанню трудового потенціалу та забезпечення соціального захисту населення від безробіття.

Метою державної політики у сфері зайнятості населення є:

- 1) забезпечення рівних можливостей особам у реалізації їх права на працю;
- 2) сприяння підвищенню професійного рівня працездатного населення відповідно до суспільних потреб;
- 3) сприяння зайнятості населення, у тому числі в сільській місцевості та на депресивних територіях;
- 4) забезпечення економіки кваліфікованими кадрами;
- 5) збалансування попиту на робочу силу (створення належної кількості робочих місць) та її пропонування (створення умов для професійного розвитку, гідних умов для праці);
- 6) пріоритетність забезпечення повної та продуктивної вільно обраної зайнятості;
- 7) забезпечення соціального захисту осіб у разі настання безробіття;
- 8) посилення соціального та правового захисту громадян України, які працюють за кордоном, у тому числі шляхом активізації міжнародного співробітництва, укладення міжнародних договорів, що стосуються питань захисту прав трудових мігрантів (2).

Державне регулювання політики зайнятості здійснюється спеціальними державними установами для того, щоб підтримувати

прийнятий рівень зайнятості, підвищувати мобільність робочої сили, створювати нові робочі місця. Продуктивна зайнятість реалізується під час трудових відносин між роботодавцем і працівником. Кожен громадянин має право обирати, у якій сфері працювати, але які не заборонені законодавством. Примушування до праці не передбачається законом. Конституція України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», Закон України «Про зайнятість населення» – цими нормативно-правовими актами регулюються відносини у сфері зайнятості.

Варто зазначити щодо осіб, які потребують соціального захисту, оскільки не здатні конкурувати на ринку праці. До цієї категорії належать наступні особи: жінки з дітьми, віком до 6 років; самотні батьки з дітьми віком до 14 років чи дітьми з інвалідністю; молодь, яка закінчила загальноосвітні, професійно-технічні, вищі навчальні заклади; звільнилася із строкової військової або альтернативної служби, дітси́роти та діти, які позбавлені батьківського піклування; особи пенсійного віку тощо. Для працевлаштування зазначених осіб місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад за поданням центрів зайнятості встановлюють квоту робочих місць до 5 % від загальної кількості робочих місць, у тому числі з гнучкими формами зайнятості (3).

Державна служба зайнятості – державний орган, який забезпечує та контролює виконання гарантій для громадян щодо зайнятості. Завданнями Державної служби зайнятості є:

- 1) надання соціальних послуг і матеріального забезпечення особам, які звертаються до цієї служби;
- 2) контроль за додержанням законодавства про соціальне страхування та зайнятість населення на випадок безробіття;
- 3) інформування населення, органів виконавчої влади про результати власної діяльності;
- 4) забезпечення банку даних із зазначенням вільних робочих місць і вакантних посад;
- 5) надання інформаційних і консультаційних послуг про їхні справи;
- 6) підбір роботи зареєстрованим безробітним тощо (2).

Для реалізації державної політики зайнятості Кабінет Міністрів України розробляє, а Верховна Рада України затверджує державну програму зайнятості населення. Вона розробляється на підставі державних, галузевих і регіональних програм. Державна програма містить пріоритети у сфері зайнятості, джерела фінансового забезпечення і механізми реалізації. Територіальні і місцеві програми є механізмом реалізації державної програми. Ці програми містять показники ринку праці, заходи на збалансування попиту і пропозиції

робочої сили. За даними Державної служби статистики України ринок праці в нашій країні у II кварталі 2020 р. характеризувався наступними показниками: усе зайняте населення – 15707,9 тис. осіб, робоча сила – 17420,1 тис. осіб, безробітне населення – 1712,2 тис. осіб (1).

Отже, державна політика зайнятості – один із найважливіших чинників стійкого економічного розвитку країни. Ця політика спирається на законодавчо визначені принципи і реалізується на основі державних, галузевих і регіональних програм. За допомогою спеціальних державних установ та структур здійснюються заходи щодо підтримання визначеного рівня зайнятості населення і забезпеченню гарантій, пов'язаних із сферою зайнятості.

Література

1. Ринок праці. Експрес випуск від 24.09.2020 р. Державна служба статистики України. Київ, 2020.
2. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text> (дата звернення: 12.03.2021).
3. Чорна Л. О. Концепція регіональної політики зайнятості населення. *Ефективна економіка*. 2012. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_6_7. (дата звернення: 12.03.2021).

Ілона Юріївна Ніколенко – студентка II курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Людмила Анатоліївна Парфентій** – доцент
кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського
національного університету внутрішніх справ, кандидат економічних
наук

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Доцільність вивчення теорії бухгалтерського обліку здобувачами освіти необлікових спеціальностей зростає з кожним роком. Історичний і сучасний розвиток бухгалтерського обліку показує, що облік – це не абстрактна наука, а являє собою окрему галузь знань, яка має об'єкт, предмет та інші системоутворюючі ознаки. Бухгалтерський облік є однією з прикладних економічних наук, яка базується у сфері забезпечення господарської діяльності підприємств, установ, організацій та інших економічних суб'єктів. Бухгалтерський облік розвивається у своєму вивченні та вдосконаленні. Вчений Я. В. Соколов, який досліджував науку про бухгалтерський облік, стверджує, що